

Čtvrtek, 25. březen 2021

P9_TA(2021)0113

Zprávy o Kosovu za roky 2019–2020**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. března 2021 o zprávách Komise o Kosovu za roky 2019–2020 (2019/2172(INI))**

(2021/C 494/13)

Evropský parlament,

- s ohledem na Dohodu o stabilizaci a přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Kosovem na straně druhé, která vstoupila v platnost dne 1. dubna 2016,
- s ohledem na evropský program reforem pro Kosovo, který byl zahájen v Prištině dne 11. listopadu 2016, jakož i na spuštění druhého evropského programu reforem v říjnu 2020,
- s ohledem na rámcovou dohodu s Kosovem o zapojení do programů Unie, která je v platnosti od 1. srpna 2017,
- s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady v Soluni ve dnech 19.–20. června 2003,
- s ohledem na prohlášení summitu EU a zemí západního Balkánu ze dne 17. května 2018 konaného v Sofii a na jeho sofijský program priorit,
- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1244 ze dne 10. června 1999, na poradní stanovisko Mezinárodního soudního dvora ze dne 22. července 2010 o otázce souladu jednostranného vyhlášení nezávislosti Kosova s mezinárodním právem a na rezoluci Valného shromáždění OSN 64/298 ze dne 9. září 2010, jež vzala na vědomí obsah stanoviska Mezinárodního soudního dvora a uvítala připravenost EU zprostředkovat dialog mezi Srbskem a Kosovem,
- s ohledem na první dohodu o zásadách, jimiž se má řídit normalizace vztahů mezi vládami Srbska a Kosova, ze dne 19. dubna 2013, na dohody ze dne 25. srpna 2015 a na probíhající dialog o normalizaci vztahů zprostředkovávaný EU,
- s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/792 ze dne 11. června 2020, kterým se mění společná akce 2008/124/SZBP o Misi Evropské unie v Kosovu na podporu právního státu (EULEX Kosovo) a které prodloužilo trvání mise do 14. června 2021,
- s ohledem na zprávy generálního tajemníka OSN o činnosti Prozatímní správní mise OSN v Kosovu (UNMIK), včetně nejnovější zprávy vydané dne 31. března 2020, a na zprávy o operacích mezinárodních bezpečnostních sil v Kosovu (KFOR) ze dne 7. února 2018,
- s ohledem na berlínský proces zahájený dne 28. srpna 2014,
- s ohledem na společné prohlášení spolupředsedů parlamentního výboru pro stabilizaci a přidružení mezi EU a Kosovem v návaznosti na šesté zasedání tohoto výboru, které se konalo ve Štrasburku dne 14. února 2019,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. února 2020 s názvem „Posílení procesu přistoupení – přesvědčivá perspektiva EU pro západní Balkán“ (COM(2020)0057),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 5. června 2020 o posílení spolupráce s partnery ze západního Balkánu v oblasti migrace a bezpečnosti,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. května 2019 nazvané „Sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2019“ (COM(2019)0260), doprovázené pracovním dokumentem útvarů Komise nazvaným „Zpráva o Kosovu za rok 2019“ (SWD(2019)0216),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. října 2020 nazvané „Sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2020“ (COM(2020)0660), doprovázené pracovním dokumentem útvarů Komise nazvaným „Zpráva o Kosovu za rok 2020“ (SWD(2020)0356),

Čtvrtek, 25. březen 2021

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. října 2020 nazvané „Hospodářský a investiční plán pro západní Balkán“ (COM(2020)0641) a na pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Pokyny pro provádění zelené agendy pro západní Balkán“ ze dne 6. října 2020 (SWD(2020)0223),
  - s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 8. dubna 2020 nazvané „Sdělení o globální reakci EU na COVID-19“ (JOIN(2020)0011) a na sdělení Komise ze dne 29. dubna 2020 nazvané „Podpora západního Balkánu v boji proti pandemii COVID-19 a při obnově po ní“ (COM(2020)0315),
  - s ohledem na hodnocení Komise ze dne 21. dubna 2020 týkající se programu Kosova v oblasti hospodářských reforem na období 2020–2022 (SWD(2020)0065) a na společné závěry hospodářského a finančního dialogu mezi EU a zeměmi západního Balkánu a Tureckem, které Rada přijala dne 19. května 2020,
  - s ohledem na závěrečnou zprávu volební pozorovatelské mise EU o předčasných parlamentních volbách, které se v Kosovu konaly dne 6. října 2019,
  - s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Kosovo) (COM(2016)0277), který Komise předložila dne 4. května 2016, a na legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. března 2019 ⁽¹⁾, kterým Parlament přijímá postoj v prvním čtení a přebírá návrh Komise,
  - s ohledem na svá předchozí usnesení o této zemi,
  - s ohledem na své doporučení ze dne 19. června 2020 Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku k západnímu Balkánu v návaznosti na summit konaný v roce 2020 ⁽²⁾,
  - s ohledem na Záhřebské prohlášení přijaté na summitu EU a zemí západního Balkánu, který se konal prostřednictvím videokonference dne 6. května 2020,
  - s ohledem na společné prohlášení ze summitu předsedy Evropského parlamentu a předsedů parlamentů zemí západního Balkánu, který svolal předseda Evropského parlamentu s vedením parlamentů zemí západního Balkánu na 28. leden 2020,
  - s ohledem na summit EU a západního Balkánu, který se konal dne 10. listopadu 2020 v rámci berlínského procesu,
  - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9-0031/2021),
- A. vzhledem k tomu, že Kosovo musí být posuzováno jako každá země, která se chce stát členským státem EU, na základě svých výsledků, pokud jde o plnění, provádění a dodržování souboru kritérií a společných hodnot požadovaných pro přistoupení, a vzhledem k tomu, že o harmonogramu a vývoji přistoupení rozhoduje kvalita nezbytných reforem a odhodlání k nim;
- B. vzhledem k tomu, že Kosovo se musí zaměřit na základní reformy za účelem řešení strukturálních nedostatků v oblasti právního státu, základních práv, fungování demokratických institucí a reformy veřejné správy, jakož i hospodářského rozvoje a konkurenceschopnosti;
- C. vzhledem k tomu, že Kosovo se nadále potýká s politickou nestabilitou, zvláště od předčasných parlamentních voleb konaných dne 6. října 2019; vzhledem k tomu, že konec Kurtiho vlády odhalil několik strukturálních problémů, včetně nepatřičného zasahování externích aktérů do činnosti vlády a kosovského národního shromáždění, nezávislosti ústavního soudu a nejasnosti ohledně zákonnosti hlasování o vládě;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0319.

⁽²⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0168.

Čtvrtek, 25. březen 2021

- D. vzhledem k tomu, že v poslední době nedocházelo k dostatečné koordinaci mezi transatlantickými aktéry, ale že nastupující vláda USA představuje novou příležitost pro lepší spolupráci;
- E. vzhledem k tomu, že Kosovo zůstává jedinou zemí západního Balkánu, jejíž občané potřebují k cestování do schengenského prostoru víza, ačkoli od roku 2018 jsou splněna všechna kritéria pro uvolnění vízového režimu;
- F. vzhledem k tomu, že kosovská neformální ekonomika brání celkovému rozvoji životaschopného hospodářství v této zemi;
- G. vzhledem k tomu, že Kosovo musí zvýšit své úsilí v boji proti korupci a organizované trestné činnosti a že k řešení těchto otázek musí vybudovat silné, soudržné a nezávislé instituce;
- H. vzhledem k tomu, že bývalý prezident Hashim Thaçi dne 5. listopadu 2020 odstoupil, aby čelil obviněním z válečných zločinů a zločinů proti lidskosti před specializovanými senáty pro Kosovo v Haagu; vzhledem k tomu, že dne 30. listopadu 2020 byla obžaloba proti Thaçimu potvrzena; vzhledem k tomu, že Vjosa Osmaniová, předsedkyně kosovského národního shromáždění, je úřadující prezidentkou Kosova;
- I. vzhledem k tomu, že Kosovo dosáhlo pokroku v přizpůsobování svého právního rámce *acquis* EU, ale musí zvýšit své úsilí a posílit zdroje, aby mohlo účinněji a s větším odhodláním a vážností provádět nové zákony a pravidla ve všech oblastech politiky;
- J. vzhledem k tomu, že podle kosovské vlády uznalo nezávislost Kosova 117 zemí, včetně 22 z 27 členských států EU;
- K. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 představuje v Kosovu nebyvalou zátěž pro systém zdravotní péče, hospodářství i systém sociální ochrany a jasně ukázala, že EU a západní Balkán musí i nadále společně řešit společné výzvy;
- L. vzhledem k tomu, že EU mobilizovala finanční podporu pro země západního Balkánu ve výši více než 3,3 miliardy EUR na řešení bezprostřední zdravotní krize a zmírnění sociálně-ekonomických dopadů pandemie COVID-19 v tomto regionu;
- M. vzhledem k tomu, že EU je největším poskytovatelem podpory a pomoci Kosovu při zmírňování hospodářských a sociálních důsledků pandemie COVID-19; vzhledem k tomu, že Kosovo obdrželo 5 milionů EUR na okamžitou podporu zdravotnictví, 63 milionů EUR na podporu sociálního a hospodářského oživení, 60 milionů EUR na financování pomoci a 100 milionů EUR makrofinanční pomoci;
- N. vzhledem k tomu, že hospodářský a investiční plán pro západní Balkán usnadní obnovu po pandemii COVID-19 v dlouhodobém horizontu a podpoří hospodářský rozvoj a reformy v regionu;
- O. vzhledem k tomu, že Kosovo využívá nástroj předvstupní pomoci (NPP II), v jehož rámci bylo pro tuto zemi na období 2014–2020 vyčleněno celkem asi 602,1 milionu EUR, a vzhledem k tomu, že Kosovo musí v tomto ohledu dále zlepšovat svou absorpční kapacitu;
- P. vzhledem k tomu, že míra spolupráce EU se západním Balkánem je ve srovnání s jinými partnery mimořádná a je dokladem vzájemného strategického závazku;

Závazek vůči rozšíření

1. vítá trvalé a pevné odhodlání Kosova pokračovat v evropském směřování a urychlit reformy a oceňuje také silnou podporu evropské integrace mezi obyvatelstvem Kosova a jeho evropskou identitu;
2. vyjadřuje politování nad omezeným pokrokem při provádění prvního evropského programu reforem, přičemž uznává závazek vlády vůči širokému reformnímu procesu, jak stanoví druhý evropský program reforem; vyzývá kosovské orgány, aby převzaly odpovědnost za tento proces, prokázaly větší politickou vůli a zlepšily správní kapacitu s cílem posílit provádění reforem souvisejících s EU;
3. vyjadřuje znepokojení nad zrušením ministerstva pro evropskou integraci a vyzývá kosovskou vládu, aby dřívější struktury tohoto ministerstva plně a řádně začlenila, jak stanoví nově schválené nařízení o organizační struktuře úřadu předsedy vlády, a aby zajistila, že novému orgánu bude poskytnuta náležitá úroveň pravomocí a odpovědnosti pro zajištění řádné koordinace a řízení integračního procesu;

Čtvrtek, 25. březen 2021

4. vítá poklidný a řádný průběh předčasných parlamentních voleb, které se konaly dne 6. října 2019 a 14. února 2021, vyjadřuje však znepokojení nad nedostatečnou konkurencí, možností výběru a svobodou projevu v kosovsko-srbské komunitě, ale i nad problémy spojenými s hlasováním mimo území Kosova; zdůrazňuje, že je důležité řešit všechny nedostatky, které zjistila volební pozorovatelská mise EU, a zabývat se všemi jejími doporučeními; očekává, že všechny politické síly budou při vytváření nové vlády a volbě nového prezidenta cítit demokratickou kulturu a vůli kosovských občanů;
5. lituje, že Kosovo se i po volbách potýká s politickou nestabilitou, a vyzývá v tomto ohledu všechny politické síly v Kosovu, aby reformovaly politický systém prostřednictvím ústavních změn tak, aby se zlepšila právní jistota a proces sestavování nových vlád;
6. vítá, že Komise ve své zprávě o Kosovu z roku 2020 potvrdila hodnocení Parlamentu týkající se schopnosti Kosova využít výhod plynoucích z uvolnění vízového režimu, a vyzývá Radu, aby bezodkladně přistoupila k přijetí bezvízového režimu pro občany Kosova; připomíná v tomto ohledu, že Kosovo i nadále splňuje všechna kritéria plánu uvolnění vízového režimu, jak Komise soustavně potvrzuje od července 2018;
7. vyjadřuje politování nad tím, že se Radě v roce 2020 stále nepodařilo přijmout uvolnění vízového režimu pro Kosovo; domnívá se, že uvolnění vízového režimu zlepší stabilitu a usnadněním cestování a podnikání se Kosovo přiblíží EU; konstatuje, že izolace kosovských občanů má dopad na provádění programů EU a že kvůli chybějícímu rozhodnutí Rady nemohou občané Kosova využívat naléhavě potřebné příležitosti, což oslabuje důvěryhodnost EU a mohlo by to mít i dopad na dialog mezi Bělehradem a Prištinou;
8. vyzývá členské státy EU, aby prokázaly trvalé odhodlání pokračovat v procesu rozšíření a usilovaly o účinnější komunikační politiku vůči občanům EU, pokud jde o rozšíření; vyzývá Komisi a úřad EU v Kosovu, aby zintenzivnily své úsilí o propagaci smyslu, podmínek a přínosů užšího partnerství mezi EU a Kosovem;
9. vítá rozhodnutí kosovské vlády zrušit cla na dovoz ze Srbska a Bosny a Hercegoviny, což umožnilo obnovit dialog zprostředkovaný EU;
10. bere na vědomí podpis dohod o normalizaci ekonomických vztahů mezi Kosovem a Srbskem, ke kterému došlo dne 4. září 2020 ve Washingtonu; vyjadřuje však politování nad ustanoveními dohody, která vyžadují, aby Kosovo přestalo usilovat o členství v mezinárodních organizacích; vítá opětovnou angažovanost Spojených států a zdůrazňuje, že EU a Spojené státy musí posílit své partnerství a koordinaci na západním Balkánu; zdůrazňuje, že transatlantická spolupráce je důležitým faktorem pro stabilitu v tomto regionu, a zdůrazňuje vůdčí úlohu EU jakožto zprostředkovatele při normalizaci vztahů mezi Kosovem a Srbskem;
11. vyjadřuje politování nad otevřením velvyslanectví Kosova v Izraeli v Jeruzalémě, neboť to odporuje postoji Evropské unie k řešení izraelsko-palestinského sporu založenému na existenci dvou států;
12. uznává, že jednotky KFOR a zúčastněné státy významně přispívají k udržování bezpečného a chráněného prostředí a volnosti pohybu pro všechny občany Kosova a také k usnadnění evropsko-atlantické integrace západního Balkánu;
13. vyzývá k vytvoření nových příležitostí pro politický a strategický dialog na vysoké úrovni se zeměmi západního Balkánu prostřednictvím pravidelných summitů EU a západního Balkánu a intenzivnějších kontaktů na ministerské úrovni; vyzývá k aktivnímu a náležitému zapojení zemí západního Balkánu do konference o budoucnosti Evropy;

Demokracie a právní stát

14. vítá pokrok v přizpůsobování právního rámce v oblasti právního státu, včetně zákona o disciplinární odpovědnosti soudců a státních zástupců a zákona o mediaci, jakož i zavedení elektronického systému správy případů a centrálního rejstříku trestů; vyjadřuje však politování nad nízkou mírou provádění;
15. vyzývá kosovské orgány, aby zvýšily úsilí při prosazování zákonů ve prospěch svých občanů a také zajistily lepší koordinaci různých programů v oblasti právního státu podporovaných řadou dárců, včetně vypracování celkového přezkumu a následné strategie pro celé odvětví právního státu;

Čtvrtek, 25. březen 2021

16. zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit boj proti korupci, a vyjadřuje vážné znepokojení nad zrušením zvláštní protikorupční pracovní skupiny kosovské policie; zdůrazňuje, že k účinnému boji proti korupci je nutná silná politická vůle, a vyzývá kosovské orgány, aby prokázaly odhodlání bojovat proti korupci na všech úrovních;

17. vyzývá vládu, aby vytvořila a udržovala silné a specializované subjekty, které budou bojovat proti organizované trestné činnosti a korupci, a vyzývá k ukončení jakýchkoli změn v donucovacích a protikorupčních orgánech, které vycházejí ze zájmů politických stran;

18. vyzývá Kosovo, aby zlepšilo provádění svých regulačních opatření týkajících se zajišťování, konfiskace a vymáhání majetku a ohledně pravomocných odsouzení v případech korupce na vysoké úrovni, organizované a finanční trestné činnosti, praní peněz a financování teroristické činnosti, včetně opatření o suspendování úředníků veřejné správy obžalovaných z těchto trestných činů, a aby zajistilo, že nebude docházet k žádným zásahům do operační činnosti donucovacích orgánů a státního zastupitelství;

19. je znepokojen tím, že navzdory přiměřenému normativnímu rámci je soudní systém Kosova nadále podkopáván nedostatky v odpovědnosti a transparentnosti a politickým vměšováním; vyjadřuje politování nad nedostatkem hmatatelných výsledků v boji proti organizované trestné činnosti, a očekává, že bude dosaženo většího pokroku, pokud jde o úspěšnost vyšetřování a stíhání případů korupce na vysoké úrovni a případů organizované trestné činnosti, včetně případů obchodování s lidmi a drogami a kyberkriminality;

20. vítá opatření přijatá kosovskou soudní radou, která pomohou omezit vnější zásahy do soudních řízení a jejich nepřípustné ovlivňování; vítá rovněž nárůst počtu zveřejněných pravomocných soudních rozhodnutí; je přesvědčen, že jsou nutná další opatření k zajištění větší nezávislosti a odpolitizování soudnictví a k zastavení nepatřičného zasahování do významných případů;

21. vyzývá Kosovo, aby zajistilo, že finanční zprávy a zprávy o auditu týkající se financování politických stran budou důsledně k dispozici a že tam, kde je to zapotřebí, budou uplatňovány sankce; konstatuje rovněž, že je třeba zlepšit finanční dohled a odpovědnost podniků ve veřejném vlastnictví; vítá v této souvislosti návrh nového zákona o financování politických stran a vybízí kosovské národní shromáždění, aby přijalo právní rámec upravující financování politických stran v souladu s doporučeními Benátské komise;

22. znovu opakuje, že výběr a jmenování kandidátů na vysoké pozice s rozhodovacími pravomocemi ve veřejné službě a v podnicích ve veřejném vlastnictví jsou i nadále zdrojem znepokojení, a poukazuje na to, že obsazování těchto pozic musí probíhat spravedlivým postupem založeným na výsledcích a soutěžení; oceňuje úsilí kosovské vlády, které prokázala podepsáním memorand o porozumění se Spojeným královstvím ohledně dohledu nad tímto procesem; opakuje svou výzvu k dosažení pokroku a přijetí jasného politického závazku, pokud jde o reformu veřejné správy, čehož lze dosáhnout pokročením v provádění příslušných právních předpisů;

23. vítá zlepšení organizace práce kosovského národního shromáždění a řízení plenárních zasedání na základě jednacího řádu, lituje však, že často není dosaženo usnášeniščnosti a že činnost parlamentu je stále zdržována, což je obzvláště škodlivé v procesu přijímání balíčku pomoci v souvislosti s pandemií;

24. lituje, že kosovské národní shromáždění nedokázalo napoprvé schválit druhý balíček opatření pro hospodářské oživení, zdůrazňuje důležitost politické stability a vyzývá shromáždění a vládu, aby spolupracovaly v duchu konstruktivního přístupu a dodržovaly osvědčené parlamentní postupy;

25. oceňuje úsilí Kosova v boji proti radikalizaci, terorismu a násilnému extremismu, včetně snižování počtu osob odcházejících bojovat do zahraničí; zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí při řešení financování terorismu, jakož i při rehabilitaci a opětovném začlenění zahraničních bojovníků;

26. vyzývá k aktivní regionální spolupráci a větší koordinaci a výměně informací mezi bezpečnostními službami Republiky Kosovo a EU a jejích členských států v boji proti potenciální teroristické činnosti; naléhavě vyzývá Kosovo, aby řešilo problematiku radikalizace a vnějších extremistických vlivů, a vyzývá Komisi a členské státy, aby Kosovu v tomto důležitém úsilí pomohly;

27. je znepokojen úsilím třetích zemí o podporu radikalizace, zejména mladých lidí, které často probíhá formou financování nebo poskytování značných zdrojů, jako například vzdělávacím institucím v Kosovu, které by mohly být živnou půdou radikalizace, a rovněž je znepokojen tím, že současná situace související s onemocněním COVID-19 by mohla mít kvůli zhoršující se hospodářské situaci negativní dopad na úsilí o deradikalizaci;

Čtvrtek, 25. březen 2021

28. vítá uzavření pracovního ujednání mezi kosovskou policií a Europolem, které bude tvořit základ pro posílenou spolupráci v boji proti terorismu a extremismu, jakož i mezinárodní organizované trestné činnosti, a vyzývá k jeho co nejrychlejšímu provedení;

29. poukazuje na to, že podle nedávných odhadů vlastní kosovští občané přibližně 250 000 nelegálních zbraní; vyjadřuje hluboké znepokojení nad touto alarmující situací, která má negativní dopad na veřejnou bezpečnost; vyzývá kosovské orgány, aby zvýšily své úsilí o vyřešení tohoto problému a zahájily účinný program konfiskace nebo dobrovolného odevzdání těchto zbraní policii;

30. oceňuje Kosovo za jeho soustavnou a konstruktivní spolupráci v oblasti migrace a pokračující snižování počtu žádostí o azyl a zpětné přebírání kosovských občanů a rovněž za dobrou spolupráci kosovských orgánů v oblasti zpětného přebírání osob;

31. s uspokojením bere na vědomí přijetí nařízení o integraci cizinců a vyzývá k jeho plnému provedení; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí další opatření pro zajištění dostatečné správní kapacity a kapacity pro vymáhání práva, aby bylo možné řešit výzvy v oblasti migrace, včetně převaděčství migrantů;

32. znovu vyjadřuje svou plnou podporu práci specializovaných senátů pro Kosovo a specializovaného státního zastupitelství, které jsou důležitým důkazem závazku Kosova k právnímu státu a jejichž činnost je rovněž v zájmu Kosova; zdůrazňuje, že je důležité, aby specializované senáty mohly nadále pracovat nezávisle bez jakýchkoli zásahů zvnějšku; vítá prodloužení mandátu specializovaného senátu pro Kosovo a jeho práci v Haagu;

33. vítá prodloužení mandátu mise EULEX a žádá Kosovo, aby plně a v dobré víře spolupracovalo s misí EULEX a se specializovanými senáty a specializovaným státním zastupitelstvím; vyjadřuje politování nad pokusy o oslabení mandátu mise EULEX; opakuje svou výzvu misi EULEX, aby zvýšila svou účinnost, dodržovala nejpřísnější standardy transparentnosti a uplatňovala přístup nulové tolerance vůči korupci;

34. vítá přijetí zákona o přístupu k veřejným dokumentům; doporučuje další úsilí o zvýšení transparentnosti a lepšího monitorování veřejných výdajů, mimo jiné zlepšením systému zadávání veřejných zakázek;

35. vítá přijaté kroky k budování kapacit v oblasti kybernetické bezpečnosti, zejména přijetím první vnitrostátní strategie kybernetické bezpečnosti; považuje za zásadní tuto dynamiku zachovat, aby bylo možné plně prosazovat legislativní iniciativy v této oblasti a řešit nedostatek kvalifikovaných odborníků v oblasti IKT a kybernetické bezpečnosti;

Dodržování základních svobod a lidských práv

36. konstatuje, že právní a institucionální rámec Kosova obecně zaručuje ochranu lidských a základních práv a práv menšin, zdůrazňuje však, že stále přetrvávají problémy v oblasti jeho provádění, zejména pokud jde o jazyková práva, včetně vícejazyčného vysílání, jehož nedostatek má dopad na přístup menšinových komunit k informacím a je obzvláště škodlivý během pandemie COVID-19;

37. vyzývá Kosovo, aby zajistilo rovné a nediskriminační státní vzdělávání v menšinových jazycích a přístup k úředním dokumentům ve všech úředních jazycích v rámci celé země, a také rovné příležitosti, přiměřené zastoupení v politickém životě a přístup k veřejné správě a soudnictví;

38. vyzývá k větší ochraně a začleňování příslušníků menšin, včetně Romů, Aškalů, Egyptanů, Srbů, Bosňáků, Turků a Goranů, jakož i osob se zdravotním postižením a vysídlených osob, a to poskytováním odpovídající zdravotní péče a sociální ochrany, zejména během pandemie COVID-19 a s ohledem na její socio-ekonomické dopady;

39. naléhavě vyzývá k většímu úsilí v boji proti diskriminaci a anticiganismu; je obzvláště znepokojen sociální diskriminací komunit Romů, Aškalů a Egyptanů, jejich vyloučením z politického a sociálního rozhodování a neustálým nedostatkem zdrojů a přístupu k pracovním příležitostem, spravedlnosti, veřejným službám, bydlení, zdravotní péči, kanalizačním systémům a tekoucí vodě;

40. s politováním konstatuje, že kosovské národní shromáždění dosud nevzalo v potaz petici téměř 500 osob, které se historicky hlásí k bulharské národnosti, přičemž tato petice byla u kosovského národního shromáždění zaregistrována v květnu 2018; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby v rámci druhého celostátního sčítání lidu v Kosovu, které proběhne v roce 2021, byla přidána kategorie bulharské národnosti;

Čtvrtek, 25. březen 2021

41. konstatuje, že není zajištěna finanční a redakční svoboda veřejnoprávního vysílání; znovu opakuje, že je třeba zaručit transparentnost sdělovacích prostředků, včetně jejich vlastnictví, jakož i nezávislost sdělovacích prostředků a zajistit, aby nebyly vystavovány žádným politickým vlivům; vyzývá v tomto ohledu k rychlému jmenování vedoucího agentury pro informace a soukromí;
42. zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit boj proti hrozbám vůči novinářům a útokům na ně a ukončit beztrestnost těchto zločinů; uznává, že navzdory těmto výzvám je svoboda projevu zakotvena v kosovské ústavě a že v zemi existuje pluralitní a živě fungující mediální prostředí;
43. vybízí k vytvoření nadnárodního a vícejazyčného veřejnoprávního vysílacího subjektu po vzoru ARTE, který by spojoval lidi a podporoval mír a usmíření mezi státy jihovýchodní Evropy;
44. vyjadřuje politování nad rostoucím počtem případů strategických žalob proti účasti veřejnosti, které jsou využívány k zastrašování novinářů a jednotlivců a k vedení soudních řízení proti nim s cílem umlčet je a znemožnit veřejnou diskusi;
45. vítá přijetí zákona o ochraně oznamovatelů a vybízí k přijetí všech potřebných dodatečných právních předpisů, které jsou nezbytné pro jeho účinné a efektivní provádění; vyzývá v tomto ohledu k rychlému jmenování komisaře pro informace a soukromí;
46. je znepokojen dezinformačními kampaněmi, jejichž cílem je připravit kosovský stát o jeho legitimitu; vyzývá k posílení evropské spolupráce s Kosovem na řešení dezinformací a hybridních hrozeb, které se snaží oslabit evropskou perspektivu regionu, a k boji proti regionálním dezinformačním kampaním, a to i tím, že se strategicky zdůrazní význam EU pro občany v tomto regionu;
47. připomíná silnou souvislost mezi nedostatky ve svobodě sdělovacích prostředků a možnostmi místních a zahraničních subjektů manipulovat s fakty a šířit dezinformace; vyzývá Komisi a ESVČ, aby na těchto souvislostech a překrývajících se výzvách úzce spolupracovaly a podpořily vytvoření centra excelence v oblasti dezinformací zaměřeného na Balkán;
48. vítá jednomyslné rozhodnutí Národního shromáždění Republiky Kosovo ze dne 25. září 2020 o tom, že Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva) bude mít přímý účinek; očekává, že kosovská vláda urychleně provede obsah úmluvy a poskytne za tímto účelem nezbytné zdroje a infrastrukturu;
49. vítá přijetí kosovského programu pro rovnost žen a mužů i práci parlamentního klubu žen v kosovském národním shromáždění; vyzývá kosovské orgány, aby více usilovaly o prosazování rovnosti žen a mužů a posílily hospodářské postavení žen, mimo jiné tím, že učiní začleňování genderového hlediska svou prioritou a budou více spolupracovat s občanskou společností i s ženskými organizacemi, ale i vytvářením prostředí, které napomáhá lepšímu zastoupení žen v pozicích s rozhodovacími pravomocemi, a zajištěním toho, aby školní učebnice nepřispívaly ke stereotypům a diskriminaci; vyzývá v tomto ohledu k účasti žen ve vyjednávacím týmu odpovědném za dialog mezi Bělehradem a Přeštinou; stejně tak požaduje, aby EU toto úsilí a snahy podporovala tím, že bude dodržovat výše uvedená doporučení;
50. je znepokojen mírou nečinnosti žen, a to i v důsledku pokračující diskriminace na základě pohlaví na trhu práce, a vyzývá kosovské orgány, aby zlepšily účast žen na trhu práce; naléhavě vyzývá Kosovo, aby upravilo nové pracovní právní předpisy tak, aby regulovaly také dovolenou, s cílem zabránit diskriminaci na základě pohlaví, pokud jde o práva související s mateřskou, otcovskou a rodičovskou dovolenou;
51. znovu vyjadřuje své znepokojení nad rozsahem domácího a genderově podmíněného násilí; vítá v tomto ohledu revize trestního zákoníku, jakož i zlepšení, která byla zaznamenána ve zprávě mise EULEX v některých aspektech řešení případů sexuálního násilí kosovskou policií; konstatuje však, že absence soudních řízení a přísných trestů, beztrestnost pachatelů, nedostatečné systémy sledování a databáze případů, nedostatek odpovídajících zdrojů a služeb pro oběti (azylové domy, zdravotní střediska provádějící vyšetření, podpora traumatizovaným osobám, poradenství), chybějící školení a institucionalizované protokoly postupů v rámci celého systému soudnictví jsou stále znepokojující;

Čtvrtek, 25. březen 2021

52. zdůrazňuje skutečnost, že pandemie COVID-19 měla škodlivý dopad na ženy a menšiny v důsledku prohlubování nerovností a zhoršování stávajících problémů včetně domácího násilí a vyzývá kosovskou vládu a orgány, aby tyto otázky zohlednily ve svých reakcích na pandemii;

53. vítá přijetí zákona o ochraně dětí jako významný krok v oblasti ochrany práv dětí v Kosovu; zdůrazňuje význam boje proti násilí páchanému na dětech; zdůrazňuje, že k zajištění účinného provádění tohoto zákona jsou zapotřebí odpovídající finanční a lidské zdroje; poukazuje zejména na to, že je třeba řešit přetrvávající problém dětských a nucených sňatků, zejména v komunitách Romů, Aškalů a balkánských Egypťanů, a to stanovením zákonného věku pro sňatky a zajištěním odpovídajících kroků donucovacích a justičních orgánů a podávání zpráv těmto institucím;

54. vítá pokrok v oblasti ochrany práv osob LGBTI na legislativní i politické úrovni, konstatuje však, že je třeba plně provést stávající antidiskriminační rámec, a požaduje řádné vyšetření případů trestných činů z nenávisti vůči osobám LGBTI; vyzývá vládu, aby do návrhu občanského zákoníku zahrнула partnerství osob stejného pohlaví, jak zaručuje ústava země;

55. oceňuje pokračující úsilí kosovských orgánů o posílení schopnosti občanské společnosti smysluplně přispívat k rozvoji politiky; požaduje další zlepšení spolupráce mezi vládou a občanskou společností a větší účast občanské společnosti na tvorbě politik; opakuje, že je třeba posílit odpovědnost a transparentnost veřejného financování občanské společnosti;

56. je znepokojen nedostatečnou koordinací mezi mezinárodními dárci, o níž se zmínilo několik organizací působících v zemi; naléhavě vyzývá kosovskou vládu, aby přijala opatření s cílem zabránit dvojímu úsilí a zbytečnému překrývání a aby účinněji řídila své vztahy s mezinárodními dárci;

57. oceňuje práci odstupujícího veřejného ochránce práv, který prosazoval kulturu lidských práv, a vítá skutečnost, že kosovské orgány provedly větší počet jeho doporučení, což účinně přispělo mimo jiné k prevenci mučení a jiného krutého, nelidského a ponižujícího zacházení;

Usmíření a dobré sousedské vztahy

58. vítá úsilí Kosova o udržování konstruktivních sousedských vztahů v celém regionu a o proaktivní zajišťování souladu se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou (SZBP) Evropské unie; vítá závazek Kosova k regionálním iniciativám a vyzývá k provádění povinností v rámci různých regionálních rámců, které podporují společný regionální trh;

59. zdůrazňuje, že normalizace vztahů mezi Srbskem a Kosovem je prioritou a podmínkou pro vstup obou těchto zemí do EU a že je rovněž nezbytná pro zajištění stability a prosperity v celém tomto regionu; bere na vědomí zvýšenou angažovanost obou stran v dialogu zprostředkovaném EU a vyzývá k aktivnímu a konstruktivnímu zapojení do dialogu zprostředkovaného EU a vedeného zvláštním zástupcem EU, jehož cílem je komplexní, udržitelná a právně závazná dohoda v souladu s mezinárodním právem;

60. opět vyzývá, aby byly včas, v dobré víře a bez dalšího odkladu plně uplatňovány veškeré již dosažené dohody, včetně založení sdružení/společenství obcí se srbskou většinou; vyzývá ESVČ, aby vytvořila mechanismus pro sledování a ověřování provádění všech dosud dosažených dohod a aby Evropskému parlamentu pravidelně podávala zprávy o aktuálním stavu; v této souvislosti opakuje svou plnou podporu Miroslavu Lajčákovi, zvláštnímu zástupci EU pro dialog mezi Bělehradem a Prištinou;

61. naléhavě vyzývá srbskou a kosovskou vládu, aby se vyvarovaly jakýchkoli kroků, které by mohly oslabit důvěru mezi stranami a ohrozit konstruktivní pokračování dialogu; připomíná význam multietnické povahy Kosova i Srbska a to, že existence etnicky homogenních států by neměla být v tomto regionu cílem;

Čtvrtek, 25. březen 2021

62. vyzývá Kosovo, aby se zabývalo přetrvávajícími vnitřními problémy v souvislosti s jeho přístupem k dialogu, vytvořilo zvláštní tým pro jednání, jakož i společnou platformu pro jednání a dialog mezi vládnoucí koalicí a opozičními stranami; zdůrazňuje, že dialog mezi Bělehradem a Prištinou musí být veden otevřeně a transparentně a že úředníci odpovědní za tento dialog musí pravidelně konzultovat jeho vývoj s kosovským národním shromážděním; vyzývá vládu, aby občany Kosova lépe informovala o výsledcích dialogu;
63. konstatuje, že pět členských států EU Kosovo dosud neuznalo, a opakuje svou výzvu, aby tak učinily a potvrdily věrohodný evropský závazek k procesu rozšíření; zdůrazňuje, že nezávislost Kosova je neodvolatelná a že uznání by bylo přínosem pro normalizaci vztahů mezi Kosovem a Srbskem, posílilo a upevnilo by stabilitu regionu a usnadnilo by evropskou integraci obou států;
64. vítá nedávné uznání nezávislosti Kosova ze strany Izraele v rámci dohod podepsaných ve Washingtonu, odsuzuje však kampaň Srbska za neuznání Kosova, která vedla k tomu, že několik zemí své uznání odvolalo;
65. oceňuje dobrou regionální spolupráci mezi Kosovem a Srbskem v boji proti šíření pandemie COVID-19, včetně spolupráce mezi starosty měst Severní Mitrovica a Jižní Mitrovica a komunikace mezi ministry zdravotnictví;
66. lituje, že dosud nebyl otevřen pro veškerý provoz most v Mitrovici, třebaže renovace již byla dokončena; vyzývá srbské a kosovské orgány, aby podporovaly mezilidské kontakty mezi místními komunitami s cílem posílit dialog, a to i na nevládní úrovni; vyzývá Komisi, ESVČ a Radu, aby podporovaly premiéra a jeho tým v dialogu o vnitřním usmíření s kosovskými Srby, který poskytne konkrétní bezpečnostní záruky a příležitosti pro sociálně-ekonomickou integraci;
67. konstatuje, že nezbytným předpokladem pro rozšíření regionální spolupráce je bezvízový styk mezi Bosnou a Hercegovinou a Kosovem;
68. vítá úsilí Komise o strategičtější investice na západním Balkáně prostřednictvím specializovaného hospodářského a investičního plánu; je si vědom toho, že tento plán je důležitý pro podporu udržitelné konektivity, lidského kapitálu, konkurenceschopnosti a růstu podporujícího začlenění, jakož i pro posílení regionální a přeshraniční spolupráce; zdůrazňuje, že veškeré investice musí být v souladu s cíli Pařížské dohody a s cíli EU v oblasti dekarbonizace;
69. znovu vyjadřuje svou podporu iniciativě usilující o zřízení regionální komise pro zjišťování skutečností o válečných zločinech a dalším závažném porušování lidských práv na území bývalé Jugoslávie (RECOM); zdůrazňuje význam práce, kterou vykonává Regionální úřad pro spolupráci mládeže (RYCO), a vítá aktivní účast Kosova; opakuje, že je třeba oslovit mladé lidi ze severních obcí a začlenit je do sociálně-ekonomických struktur země;
70. požaduje větší úsilí při vyřizování žádostí rodinných příslušníků pohřešovaných osob, otevření všech válečných archivů a zveřejnění informací o osobách, které jsou stále na seznamu pohřešovaných z války v Kosovu v letech 1998–99; naléhavě vyzývá k provádění strategie Rady pro státní zastupitelství Kosova týkající se válečných zločinů, která je stále podstatně omezena politickými otázkami, nedostatkem zdrojů a nedostatkem mezinárodní a regionální spolupráce;
71. zdůrazňuje, že v zájmu zajištění spravedlnosti pro oběti je důležité zveřejnit informace o pohřebištích a vyšetřit a odsoudit všechny válečné zločiny; vyzývá Srbsko, aby provedlo vyšetřování týkající se ostatků tří těl, které byly dosud exhumovány během vyhledávání v masovém hrobu ve vesnici Kizevak spadající pod obec Raska v blízkosti kosovské hranice, které byly objeveny v listopadu 2020 a věří se, že se jedná o kosovské Albánce;
72. vyjadřuje Kosovu uznání za pokojné soužití náboženských společenství a zdůrazňuje, že je důležité nadále chránit kulturní dědictví a vlastnická práva všech náboženských komunit; vybízí kosovské orgány, aby využívaly kulturní dědictví jako prostředek ke sblížení různých komunit a k účinnější podpoře multietnického kulturního a náboženského dědictví této země;
73. je znepokojen rostoucí tendencí k jednojazyčnosti a nedostatečným porozuměním různým jazykům kosovských komunit, zejména mezi mladými lidmi; zdůrazňuje proto, že je třeba učit se navzájem jazyky ostatních komunit, zavést platformy pro interakci, přizpůsobit vzdělávací systém a řešit nedostatečné zastoupení menšinových komunit ve veřejné službě;

Čtvrtek, 25. březen 2021

74. zdůrazňuje, že dlouhodobá stabilita a prosperita Kosova i nadále závisí na rozvoji vztahů mezi kosovskými Albánci a kosovskými Srby a že všechny politické síly jsou odpovědné za prosazování a podporu politické kultury založené na toleranci, začlenění a vzájemném porozumění a respektu;

Ekonomika

75. konstatuje, že je zapotřebí silná politická podpora, účinné provádění a pečlivé sledování, aby bylo možné bojovat proti rozsáhlé neformální ekonomice Kosova, která představuje vážnou překážku pro rozvoj soukromého sektoru a ovlivňuje schopnost státu poskytovat kvalitní veřejné služby;

76. žádá kosovské orgány a Komisi, aby dále podporovaly malé a střední podniky s cílem vybudovat v Kosovu životaschopné hospodářství;

77. zdůrazňuje potřebu bezodkladného provádění aktivních politik trhu práce, včetně zvyšování kvalifikace, odborného vzdělávání a profesní přípravy na pracovišti, za účelem zvýšení zaměstnanosti zranitelných skupin; zdůrazňuje, že systém odborné přípravy a vzdělávání by měl být reformován tak, aby odpovídal potřebám pracovní síly a trhu, a vyzývá k začlenění osob náležejících k menšinovým skupinám do navrhování a provádění opatření v oblasti zaměstnanosti; opakuje, že je důležité vytvářet další příležitosti pro mladé lidi a ženy;

78. vyjadřuje vážné znepokojení nad masivní emigrací vysoce kvalifikovaných pracovníků z Kosova a vyzývá k zavedení komplexních sociálně-ekonomických opatření k řešení úbytku obyvatelstva; žádá Komisi a země západního Balkánu, aby vypracovaly regionální strategii, která by řešila přetrvávající nezaměstnanost mladých lidí tím, že by se zaměřila na problémy vyplývající z nesouladu vzdělávacího systému a dovedností potřebných na trhu práce, zlepšila by kvalitu výuky a zajistila by dostatečné prostředky pro aktivní opatření na trhu práce a programy odborného vzdělání i odpovídající služby zařízení pro péči o děti a předškolní výchovu;

79. vyzývá k výraznému zlepšení vzdělávání a jeho kvality; naléhavě vyzývá Kosovo, aby pokračovalo dál v reformě školství, poskytlo nezbytné vzdělávací materiály a zajistilo dobré fyzické podmínky pro všechny studenty, a zejména aby řešilo problémy s přístupem ke vzdělání během současné pandemie;

80. vítá rozhodnutí Kosova zapojit se do iniciativy na úrovni mini-Schengenu, která je prostředkem ke zlepšení dobrých sousedských vztahů a k poskytnutí nových příležitostí kosovským občanům a podnikům;

81. vítá skutečnost, že Kosovo bude mít rovněž prospěch z digitálního jednotného trhu EU a zdůrazňuje, že je třeba investovat do digitalizace, protože to je způsob, jak zlepšit služby občanům, minimalizovat digitální propast a zajistit rovný přístup k internetu, a to i pro nejzranitelnější skupiny a venkovské oblasti; bere na vědomí velký potenciál digitalizace pro rozvoj kosovské ekonomiky;

82. vítá skutečnost, že v dubnu 2019 vstoupila v platnost nová regionální dohoda o roamingu, která je jasným příkladem toho, jak může regionální spolupráce přinést občanům a podnikům daného regionu konkrétní prospěch;

83. konstatuje, že pandemie vystavuje systém zdravotní péče zátěži; naléhavě Kosovo vyzývá k posílení odvětví zdravotnictví, aby mohlo všem občanům poskytovat odpovídající a přístupné služby základní zdravotní péče, zejména prostřednictvím sociálních dávek založených na potřebách pro skupiny nejvíce zasažené krizí COVID-19; konstatuje, že z Kosova odešel velký počet zdravotnických pracovníků, což jejich nedostatek ještě zhoršuje a má škodlivé dopady na systém zdravotní péče;

84. konstatuje, že pandemie Covid-19 ještě zhoršila strukturální nedostatky, a to zejména kvůli zpoždění při přijímání zákona o hospodářské obnově, a naléhavě vyzývá kosovské orgány, aby provedly účinné strukturální reformy ke zmírnění dopadu pandemie a k urychlení hospodářské obnovy po krizi, a to i vyřešením otázky chybějícího veřejného zdravotního pojištění, ale i otázky rozdělení pravomocí mezi prezidentem a předsedou vlády při zvládnání pandemie, jak se ukázalo při vyhlášení stavu nouze, který umožnil omezení volného pohybu osob v celé zemi;

Čtvrtek, 25. březen 2021

85. znovu opakuje, že EU urychleně uvolnila okamžitou pomoc pro země západního Balkánu k řešení zdravotní krize způsobené pandemií COVID-19 a na sociálně-ekonomické oživení regionu; bere na vědomí přijetí pomoci Kosovu ve výši přes 138 milionů EUR prostřednictvím programů NPP na rok 2019 a 2020, z čehož 50 milionů EUR bylo přerozděleno na řešení sociálního a hospodářského dopadu pokračující krize COVID-19 v krátkodobém a střednědobém horizontu;

86. zdůrazňuje význam evropské solidarity a vyzývá Komisi, aby dále podporovala Kosovo a další země západního Balkánu v jejich úsilí o potlačení pandemie; vyzývá Komisi a Radu, aby Kosovo začlenily do systému společného unijního nákupu očkovacích látek a aby občanům všech zemí západního Balkánu přidělily dostatečný počet vakcín proti onemocnění COVID-19;

87. vyzývá k lepšímu výběru daňových příjmů a k lepšímu dohledu nad podniky ve veřejném vlastnictví; oceňuje počáteční pokrok při snižování daňového dluhu; zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí o zvýšení daňových příjmů omezením neformální ekonomiky a zlepšením účinnosti výběru daňových příjmů, což by mohlo zajistit více finančních prostředků pro prioritní oblasti, včetně vzdělávání a zdravotnictví;

Životní prostředí, energetika a doprava

88. vyzývá orgány, aby zajistily soulad s normami a cíli politiky EU v oblasti ochrany klimatu a životního prostředí, v souladu se závazky učiněnými v rámci Pařížské dohody a se strategickým cílem dosáhnout do roku 2050 uhlíkové neutrality v rámci Zelené dohody pro Evropu, a žádá Kosovo, aby pracovalo na provádění Zelené agendy pro západní Balkán, která odráží priority Zelené dohody pro Evropu;

89. vítá výsledek summitu se západním Balkánem v rámci berlínského procesu, který se konal dne 10. listopadu 2020 v Sofii, a nadále podporuje veškeré společné iniciativy na zlepšení integrace a dobrých sousedských vztahů v regionu; vítá schválení prohlášení o Zelené agendě, které je v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, a připravenost vedoucích představitelů přijmout opatření a přizpůsobit se příslušným politikám EU, které stanoví cíl dosažení klimatické neutrality do roku 2050;

90. je hluboce znepokojen tím, že převážná většina energie v Kosovu se vyrábí z uhlí, a je znepokojen i plány na výstavbu nové uhelné elektrárny; naléhavě Kosovo žádá, aby zvýšilo udržitelnost svého odvětví energetiky diverzifikací energetických zdrojů, neodkladným odstraněním všech nevyhovujících dotací na uhlí, decentralizací výroby energie a přechodem na obnovitelné zdroje;

91. konstatuje, že právní rámec země musí být uveden do souladu se směrnicemi EU o velkých spalovacích zařízeních a průmyslových emisích; vyzývá Kosovo, aby provádělo posouzení dopadu na životní prostředí podle mezinárodních norem a přijalo nezbytná opatření k zachování a ochraně environmentálně citlivých oblastí;

92. vyzývá kosovské orgány, aby se držely svého závazku uzavřít elektrárnu Kosovo A a odstavit ji; vítá ochotu Evropské komise pomáhat kosovské vládě v tomto procesu jak finančně, tak technicky;

93. připomíná, že upřednostňování a zlepšování opatření v oblasti energetické účinnosti, včetně přechodu ze stávajícího dálkového vytápění založeného na uhlí a ropných produktech na vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a systém založený na obnovitelných zdrojích energie, je klíčovým faktorem při dosahování cílů v oblasti klimatu; zdůrazňuje význam boje proti energetické chudobě;

94. vyjadřuje vážné znepokojení nad přetrvávající vysokou mírou předčasných úmrtí v důsledku znečištění ovzduší, které je způsobeno emisemi překračujícími zákonně stanovené limity pro velká spalovací zařízení; naléhavě žádá kosovské orgány, aby začaly znečištění ovzduší bezodkladně řešit a aby vypracovaly věrohodný plán postupného ukončení využívání uhlí nákladově efektivním způsobem; uznává nedávný přezkum strategie pro odvětví energetiky s cílem tento problém vyřešit a vyzývá Kosovo, aby provedlo svůj národní plán snižování emisí;

95. vybízí kosovské orgány, aby kladly větší důraz na prosazování právních předpisů v oblasti životního prostředí a norem pro biologickou rozmanitost v souladu s *acquis* EU a aby se zasazovaly o informovanost a vzdělávání kosovských občanů v oblasti životního prostředí; vybízí Kosovo, aby co nejdříve přijalo zákon o změně klimatu, a vyzývá k bezodkladnému vypracování a přijetí integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu;

Čtvrtek, 25. březen 2021

96. vyzývá Kosovo, aby i nadále zvyšovalo rozsah sběru odpadu, zejména zlepšením třídění odpadu a recyklace, aby zavedlo opatření oběhového hospodářství s cílem snížit objem odpadu a řešit problém nelegálních skládek a aby co nejdříve našlo způsob, jak nakládat s nebezpečnými odpady;

97. je znepokojen malým množstvím dostupných vodních zdrojů; vyzývá kosovské orgány, aby při plánování vodních elektráren respektovaly zvláštní přírodní a chráněné oblasti a neohrožovaly udržitelnost dodávek vody;

98. vyzývá k plnému provedení Smlouvy o Energetickém společenství, včetně provádění *acquis* v oblasti státní podpory a plného otevření vnitrostátního trhu s elektřinou, a k pokroku v integraci regionálního trhu; podporuje práci na regionální propojenosti a dokončení regionálního trhu s energií;

99. vyzývá Kosovo, aby zavedlo důvěryhodné a udržitelné politiky v oblasti veřejné dopravy a mobility za účelem řešení dlouhodobých infrastrukturních nedostatků, včetně pravidelných spojů veřejné dopravy do Severní Mitrovice a všech velkých měst v celé zemi;

100. vítá přijetí ročního akčního programu NPP pro Kosovo na rok 2020 v celkové hodnotě 90 milionů EUR a trvá na tom, aby se finanční prostředky z NPP využily na podporu zelené agendy, a to posílením ochrany životního prostředí, příspěvkem ke zmírňování změny klimatu, zvyšováním odolnosti vůči změně klimatu a urychlením přechodu na nízkouhlíkové hospodářství; vyzývá k větší transparentnosti a důslednější parlamentní kontrole finančních prostředků přidělených Kosovu a žádá Komisi, aby lépe sledovala využívání finančních prostředků EU a informovala o jakémkoli zneužití;

101. vyzývá Komisi, aby finanční prostředky z NPP III zaměřila kromě projektů infrastruktury i na probíhající demokratickou transformaci Kosova, zejména s ohledem na přetrvávající problémy s investičním klimatem, absorpční kapacitou a environmentálními normami v Kosovu;

102. vyzývá k tomu, aby budoucí NPP III obsahoval jak pobídky, tak podmíněnost; považuje za zásadní, aby NPP III podporoval další upevňování základních hodnot a řádné správy věcí veřejných, a pokud by došlo k systémovému ohrožení zájmů a hodnot Unie, aby byl ukončen; domnívá se, že zásada reverzibility přístupového procesu podle obnovené metodiky by měla být rovněž jasně zohledněna v představném financování; znovu opakuje, že rozsah finanční pomoci by měl odpovídat cíli, kterým je evropská perspektiva Kosova;

o

o o

103. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, Komisi, místopředsedovi Komise a vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států a prezidentovi, vládě a parlamentu Kosova.
